

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Articulus II. De Stupro, & cœteris vitiis carnis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](#)

sumptioni sic Barbos ibid. n. 1. & alii. Illam porro *violentam presumptionem* fundant sequentes circumstantiae 1. quando vir, & mulier, solus cum sola, nudus cum nuda in eodem lecto simul jacuisse per testes probantur cit. c. 12. Secundò quando vir, & mulier, visi sunt simul in secretis locis; Menoch. l. 5. de præsumption: præsumpt. 41. n. 5. Barbos in c. 12. de præsumpt. n. 5. vel in latebris, & locis obscuris; Farinac. in praxi Criminal. p. 5. q. 136. n. 156. præsertim horis electis, & tam loco, quam tempore illi malo fini opportunis. Quamvis autem hæ circumstantia (præsertim ea, si quis nudus cum nuda, solus cum sola in eodem lecto reperitur) dicantur *plenè probare carnalem copulam*; ut tenent complures, inter quos Mascardus, Menoch. Perez, & alii apud Barbos in c. literis 12. de præsumpt. non concludunt tamen per *neccesse*; sed tantum *præsumptivè*; cum in re fallibiles sint.

ARTICULUS II.

De Stupro, & cæteris vitiis carnis.

952 **S**tuprum apud Legistas latè accipitur, & comprehendit omnem coitum vetitum, sive cum virgine, quod *Stuprum* propriè dicitur; sive cum vidua, & quavis corruptræ, quæ est *fornicatio*; sive cum nuptia, quod est *adulterium*, sive cum consanguinea, qui est *incestus*: apud Theologos, Duce S. Thomâ 2. 2. q. 154. a. 6. Stuprum sumitur presè, ac propriè, definitur in hunc modum: est *concubitus Viri cum femina virgine, quo virginalis carnis integritas corruptitur*: hoc est, quod virginis feminæ signaculum violatur. Apud Canonistas sumitur pari modo pro illicita defloratione Virginis non præcedente matrimonio, sive ipsa consentiat in tali defloratione, sive non. Hinc illud definit Gratian. 36. q. 1. c. lex. 2. ibi: Stuprum autem propriè, Virginum est illicita defloratio, &c. Cæterum esto stuprum propriè si illicita Virginum defloratio non præcedente conjugali paſtione, si tamen committatur *per vim illatam fami- na*, addit malitiam mortiferam, proindeque in confessione necessariò aperiendam: secùs, si in defloratione nulla vis foeminae inferatur. V. Molin. to. 4. tract. 3. d. 104. n. 1. Sanchez de matri. lib. 7. d. 14. n. 5. A. zorium to. 3. lib. 3. c. 11. & Lessium lib. 4. c. 3. dub. 9. his præmissis, exponemus bre-

viter reliquas stupri species, in fine acturi de poena Stupri.

Incestus est concubitus cum persona consanguinea, vel affine in gradu, jure divino, vel humano prohibito. c. lex illa §. cum ergo 36. q. 1. Committi potest multis modis 1. contractis incestis nuptiis; Secundò, si simul cum conjugato vel conjugata. 3. Si simpliciter, nimur sine adulterio, aut prætextu nuptiarum & dicitur incestus simplex. De poenis contrahentibus, & consummatis incestas nuptias decretis, diximus l. 4. de incestu adulterino; & ratione adulterii, articulo præcedenti. Hodie no[n] jure incestus simplex, in gradu jure humano duntaxat prohibito, habet poenam de jure civili arbitriarum pro varietate circumstantiarum, ut testatur Zoësius apud Pirhing. de adulter. n. 65. olim Clericus, qui carnaliter cognovit filiam suam spirituali ex sacramento poenitentia, depoñendus erat ab ordine, officio, & beneficio, per c. non debet 30. q. 1. quod etiam dicitur, propter carnalem copulam cum cognatis spiritualiter per c. omnes 8. cum sequenti 30. q. 1. Ex hoc colliges ad incestum etiam revocari peccatum carnis inter conjunctos cognitione legati, vel spirituali; licet tale peccatum proprie incestus non sit, de quo V. reliqua lib. 4. tit. cit.

Sacrilegium, prout hîc accipitur, est 953 concubitus cum persona Deo dicata per votum Religionis, vel Ordinis, qualis est persona Religiosa, vel in sacris constituta, ratione voti castitatis annexi ordinibus sacris. Sic Theologi communiter. Cæterum in foro externo, seu contentioso, prout gravius à jure civili, & canonico punitur, est solus concubitus Clerici, vel Laici cum Moniali, Pirhing. h.t. n. 68. Et sacrilegium hoc modo sumptum, in Viro jure civili punitur pena mortis. Authent. de SS. Episcopis §. penult. Collat. 9. quæ authentica etiam per Sacros Canones recepta est in c. sequis 27. q. 1. de jure autem Canonico, Laicus excommunicatur; Clericus autem privatur beneficiis, deponitur ab ordine, & ad perpetuam poenitentiam in Monasterium detruditur c. si quis Episcopus c. si qua Monacharum 27. q. 1. Monialis vero in strictius Monasterium Virginum detruditur, ut illic poenitentis, orationibus, & jejuniis vacet. cit. c. si qua Monacharum.

Sodomia propriè dicta, est coitus maris 955 cum mare, vel foeminae cum foemina in vase

vase præpostero, ut colligitur ex c. *Ius* 32. q. 7. *huc reducunt aliqui etiam coitum viri cum foemina in vase præpostero;* sed licet hoc crimen sit vitium contra naturam, non est tamen sodomia strictè sumpta, cùm hac requirat identitatem sexus. S. Thomas 2. 2. q. 154. a. 2. Sodomita proprie dicti puniuntur, jure civili poenâ gladii. §. item *lex Julia.* Instit. de public. Judic. quæ poena approbatur c. *Solicitatores* dist. 1. de poenitent. In quibusdam autem locis combuntur. Azor. p. 3. l. 3. c. 19. saltem post mortem. Hæc poena mortis locum habet tam in agente, quam in patiente. Julius Clarus. §. *Sodomia* n. 2. & ambo sunt ipso jure infames: jure autem Canonico, Sodomitiæ, si sint laici excommunicantur. Clerici beneficiis privantur, omnino dejicitur ab ordine, & statu Clericali, &c. de quibus vide Pirhing à num. 71. quinum. seq. addit constitutionem Pii V. jubentis, Clericos sodomiam *exercentes*, degradandos, & brachio seculari tradendos. Prædictas autem poenas intellige, de sodomia strictè sumpta, eaque *consummata.* Sic Azor cit. c. 20. q. 4. Crimen autem illud est fori mixti coll. ex c. *Clerici*, de Excessibus Praelat. & docet Clarus. §. *Sodomia.* n. 3.

Beſtialitas contingit, quando quis cum bruto animali commiscetur. Hoc crimen si opere consummatum sit morte puniatur. c. *Mulier* 15. q. 1. de quo videri potest Azor c. 22. q. 1. Sed hoc intellige, ut dictum est, si crimen hoc sit opere completum, consummata nimurum copulâ; secus enim poenæ mortis locus non est; & ideo crimen solùm attemptatum, aut inchoatum, sed imperfectum sub poenam legalem non cadit, nisi hoc ipsum exprimatur.

Fornicatio latè sumpta supponit pro quolibet illicito concubitu extra matrimonium; strictè autem pro concubitu soluti cum soluta, & sic dicitur fornicatio simplex. Hujus poena jure canonico est arbitria; quamvis Clericus in sacris puniendus sit suspensione ab officio, sic Jul. Clarus cit. *Concubinatus* autem est crimen, quod committitur, domi sua, vel alienæ servando mulierem solutam ad usum carnalem, pro quo quis eâ uti consuevit. Quæ poenæ jure novo Tridentini statutæ sunt in Laicos, vel Clericos concubinarios, constat ex sess. 2. 5. de reform. c. 14. Videri etiam possunt à nobis dicta l. 4. decret. ubi pluribus exposuimus, quo sensu nomen *concubina* accipia-

tur in sacris literis, & canonibus, quando *Concubina* de jure permisæ dicuntur. *Concubina* enim illæ erant illis temporibus *Uxor*-*res*, sine instrumentis dotalibus, vel aliis solemnitatibus olim ad honestatem desponsatæ requisitis, de quibus agitur c. *aliter* 30. q. 5. His autem concubinatus sumitur pro concubitu illico, qualis est inter virum, & mulierem domi libidinis causâ retentam, nullo inter eos conjugali vinculo constante.

Lenocinium exercetur aliis dando, vel 958 procurando concubitus illicitos, quæstus causâ; & qui hoc faciunt, *lenones* appellantur. Molina tom. 4. de just. tr. 3. d. 97. n. 1. quinque *lenonum* genera distinguit. In primo (inquit) sunt, qui circa suas proprias uxores lenocinium exercent. In secundo, qui lenocinium exercent circa fœminas, quæ in loco publico degunt, participando de illarum lucro. In tertio, qui lenocinium exercent circa eas, quæ in domibus privatis sunt. In 4. qui lenocinium exercent circa eas, quas ipsi in ipsorum domibus habent, sive eorum ancillas, sive liberas. In 5. qui domum ipsi exhibent, fornicari ibi volentibus. Ratione circumstantiarum diversimodè puniuntur *lenones*, ex Ordin. Crimin. ab artic. 122, his præmissis:

Quæres 1. quæ sint Stupratorum poenæ? 2. cum, qui cum Virgine, vel vidua, honeste vivente commisit stuprum non violentum, de jure civili puniri confiscatione bonorum, si sit honestus; si vilis verberatione, & relegatione. §. Item *lex Julia.* Institut. de public. Judic. Si autem violentum, poenâ legis Juliæ, de vi publica; vel etiam poenâ capitisi. Hodie tamen poenæ juris civilis, etiam in terris Imperii, locum non habent, sed solùm poenæ juris Canonici, ut docet Julius Clarus §. *Stuprum* n. 3. nisi parentes puellam violatam illi dare nolint, sed contra illum agant criminaliter. Dejure autem Canonico Stuprator, puellam violentam, tenetur, vel ducere, vel dotoare c. 1. h.t. & c. *pervenit* 2. cod. pro quonot. 1. per hoc capitulum, secundum, non limitari primum; cùm hoc sit ab Innocent. III. illud à Gregorio I. qui longè præcessit illum. Not. 2. si vel parentes puellam illi in uxorem dare nolint, vel ipsa illi nubere non velit, aut vir eam ducere non possit (aut quia est disparitas, aut alia gravis causa) Stupratorem non liberari ab illa dotanda eâ dote, vi cuius

Cc 3 acqui-

206 *Tract. in Lib. V. Decretal. Quæstio XVI.*

acquirere possit matrimonium æquè bonum, ac habuisset vi statutus sui, si non esset violata. Si autem stuprator Virginis sit Clericus, punitur pecunia arbitrariâ, vel depositionis, vel suspensionis, vel pecuniaria; nec per hoc liberatur ab ea dota-

960 Not. 3. mulierem stupratam, præsumi fuisse Virginem, & invitam, nisi stuprator contrarium probet; quia vitium, & consensus in illud, cùm sit quid facti, non præsumitur. Censetur tamen sponte consensisse, si aberat metus injustus, dolus, & fraus, vel magna verecundia vis ob reverentiam stupratori solicitanti debitam, aut ob ejusdem potentiam.

Not. 4. si stupratori *consentienti* violata velit nubere; illum non teneri ad aliquod amplius ante Judicis sententiam; & parentem teneri illi dotem constituere perinde, ac si violata non fuisset; quia matrimonio sequo purgatur præcedens macula.

Not. 5. stupratorem liberari ab omni debito parentibus violata in conscientia præstanto, quoque non accedit sententia Judicis, si violata sponte obligationem remisit. Nam debitum parentibus præstandum, ante senentiam Judicis fundatur in obligatione, quâ tenetur puellam servare indemnum; ergo hoc remittente, cadit illud.

961 Not. 6. Si puella, antequam cum stupratore transfigatur, æquè bene nubat, ac si violata non fuisset, stupratorem in conscientia ad nihil amplius teneri; quia sic non amplius extat cum effectu damnum puellæ illatum. Sic Haunoldus tom. I. de jure, & Just. tr. 2. à n. 687. Si autem queras, quæ actio competat parenti puellæ stupratæ? q. d. quod actio injuriarum ex l. I. §. usque adeo ff. de injuriis ibi: *usque adeo autem injuria, quæ fit liberis nostris, nostrum pudorem pertingit, ut etiamsi violentem filium quis vendiderit, Patri, suo quidem nomine competit injuriarum actio.*

962 Not. 7. licet ei, qui commisit stuprum, voluntarium stupratæ, statuatur, ut eam, vel ducat, vel dotet; hoc tamen intelligi, si ipse eam seduxit, juxta c. r. de adulteriis, ibi: si seduxerit quis Virginem nondum sponsatam, dormieritque cum ea, dotabit, eam, & habebit uxorem; ubi tamen particula & ex usu jam recepto resolvitur in disjunctivam, vel; id quod etiam colligitur ex c. 2. cod.

Not. 8. cùm poena, stupratam dotan-

di, vel ducendi, sit in compensationem injuria per stuprum illata mulieri corruptæ, probabilius ei non esse locum, ubi stuprum est *voluntarium stuprate*; quia sic nullam injuriam passa est.

Not. 9. si stuprator afferat, puellam ultrò absque dolosa seductione consensisse, puella vero dicat, se fuisse dolosè seductam, præsumendum esse pro puella, eò, quod plerumque contingat mulieres dolo seduci, sic Haunold. cit. tom. 6, tr. 2. n. 585.

Not. 10. stupratorem condemnatum, ut stupratæ solvat dotem, teneri statim, non quidem post illatum stuprum, sed post condemnationem, arg. L. unic. C. de Rapto Virg. §. 1. ibi: sive maritum volentes accipere, in sua pudicitia manere noluerit, *per dominio fancimus applicari*; cùm sit poena absolutæ imposita.

Not. 11. si conjugatus puellæ intulit stuprum voluntarium, interveniente deceptione, & seductione per blanditias, promissa, & similia, seductam, scientem ejus conjugium, non posse exigere dotem, sed tantum agere actione injuriarum. Qui debitum dotis substituit solùm in casum, quo mulierem non stupratam ducere recusat stuprator, cùm posset, & illa non posse ignoravit, si enim scivit, suâ culpâ damnum patitur. Nam; *quod quis ex culpa sua damnum sentit, non intelligitur damnum sentire* l. 203. ff. de Regul. jur.

Not. 12. quando puella pro usu sui corporis in certo pretio cum stupratorem convenit, eo persoluto stupratorem ad nihil amplius teneri, tum quia sic damnum passa est *volens*, faciendo venalem usum sui corporis; tum quia sic eligendo vitam meretriciam renuntiavit juri alioquin à lege inducto in favorem honestarum mulierum.

Not. 13. probabilius esse, concubitum cum puella non invita, non esse stuprum *violentum*, licet quis vim intulerit, non ipsi persona, sed ædibus, perfringendo portas, per fenestras ope scalarum penetrando ad eam; nam jura, quæ loquuntur de stupro *violentio*, requirunt vim *in personam invitam*, & reluctantem. Ex hoc colliges stuprum censeri *violentum*, si puella poculo amatorio, vel ebrietate eo fine inducta (ut omnino incompos sui, & altissimum dormiens, facilius corruptatur) à stuprato cognosceretur, ceteroquin, non extinctâ omnino naturali apprehensione honestatis, non facile consensura.

Not.

965 Not. 14. non esse indubiatum signum, puellam non fuisse invitam, si ex concubitu stupratoris concepit. Nam etiam relutante, quantum potest, appetitrationali, excitari potest appetitus sensitivus ad cau- fandam etiam invita seminationem, genera- tioni prolis probabiliter necessariam.

Not. 15. committentem stuprum violentum cum puella nondum viripotente, seu pubere, rupto tamen virginali claustro, per l. 38. §. 3. ff. de poenis, damnari ad metallum, si vilis sit; si honestus, mitti in insulam; hodie vero, loco damnationis ad metallum (cum amplius in usu non sit) esse fustigationem, & relegationem; si autem cum impubere committat stuprum violentum à fortiori est pena capitii.

966 Si queras 1. qualem alimentationem proli ex stupro nata, subministrare teneatur stuprator? *Ez.* Multos opinari, quod nullam, nisi post triennium, fundamentum desumentes ex l. 9. C. de patria potestate, ubi dicitur: jure manifesto monstratum declarari remedium alimentorum majori trimo perenti eius nomine apud Præsidem. Sed Carpzovius apud Haunold. cit. n. 593. negat ex hac lege intentum probari, eo quod lex solùm loquatur de alimento lactis, quod tunc ante triennium non solerent infantes ablactari. Et ideo probabilius est, expen- das in alimenta dietæ proli esse faciendas à

967 Si queras 2. quis lite pendente debet prolem alere, si stuprator, non negans copulam, neget prolem esse suam, allegans, se reperisse mulierem prius corruptam ab alio, & ex hoc prolem suscepit probare contendens? *N.* cùm præsumptio stet contra stupratorem, quam diu non probat contrarium, ipsum teneri: in casu demum, quo mulieri dedisset jam pectiniam vel transactione conventam, vel à Judice im- positam, & solutam, hanc probabilius repe- tere non posset etiam prole mortuâ, cum certum pro incerto ex transactione datum sit, justo Matris so- latio.

QVÆSTIO XVII.

IN TITULUM XVII. DE RAPTORIBUS, IN- CENDIARIIS, ET VIOLATORIBUS ECCLESiarum.

Hæc tenus egimus de crimini- bus contra Deum, eorumque poenis, præsertim Ecclesiasticis; exposuimus etiam quedam, quæ sunt contra proximum, & pro- hibentur 4. 5. & 6. præcepto decalogi. Se- quuntur ea, quæ sunt contra præceptum 7. qualia sunt, quæ committuntur à Raptoribus, incendiariis, & Ecclesiarum violatoribus.

ARTICULUS I.

De Raptoribus.

Raptor est, qui committit raptum, vel 968 rapinam; hæc enim duo distinguen- da sunt juxta præsentem tractationem. Nam *raptus est circa mulieres, rapina est circa res.* Raptus mulierum fieri potest vel causâ in- eundi matrimonium cum rapta; vel solùm causa libidinis exercendæ cum illa. Raptus prout subjicitur poenis, requirit abductio- nem de uno in alium locum moraliter diver- sum, & includit vim factum vel raptæ, vel iis,